

دانشگاه بلوچستان
تحصیلات تکمیلی

پایان نامه کارشناسی ارشد پژوهش هنر

عنوان:

نمادگرایی در هنر مقدس از منظر گنون و شوان

استاد راهنما:

دکتر سیدرحیم خوب بین خوش نظر

استاد مشاور:

دکتر علیرضا طاهری

تحقیق و نگارش:

ندا نیک فرجام

بهمن ۱۳۹۲

بسمه تعالی

این پایان نامه با عنوان "نمادگرایی در هنر مقدس از منظر گنون و شوان"، قسمتی از برنامه آموزشی دوره کارشناسی ارشد پژوهش هنر توسط دانشجو ندا نیک فرجام با راهنمایی استاد پایان نامه دکتر سید رحیم خوب بین خوش نظر تهیه شده است. استفاده از مطالب آن به منظور اهداف آموزشی با ذکر مرجع و اطلاع کتبی به حوزه تحصیلات تکمیلی دانشگاه سیستان و بلوچستان مجاز می‌باشد.

ندا نیک فرجام

این پایان نامه ۶ واحد درسی شناخته می‌شود و در تاریخ ..... توسط هیئت داوران بررسی و درجه ..... به آن تعلق گرفت.

تاریخ	امضاء	نام و نام خانوادگی	استاد راهنما:
		دکتر سید رحیم خوب	
		بین خوش نظر	استاد راهنما:
		دکتر علیرضا طاهری	استاد مشاور:
			داور ۱:
			داور ۲:
			نماینده تحصیلات تکمیلی:

دانشگاه سیستان و بلوچستان

تعهدنامه اصالت اثر

اینجانب ندا نیک فرجام تعهد می‌کنم که مطالب مندرج در این پایان نامه حاصل کار پژوهشی اینجانب است و به دستاوردهای پژوهشی دیگران که در این نوشته از آن استفاده شده است مطابق مقررات ارجاع گردیده است. این پایان نامه پیش از این برای احراز هیچ مدرک هم سطح یا بالاتر ارائه نشده است.

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به دانشگاه سیستان و بلوچستان می‌باشد.

نام و نام خانوادگی دانشجو: ندا نیک فرجام

امضاء

تقدیم به:

پدر و مادر عزیزم

سپاسگزاری

مراتب سپاس خود را تقدیم می‌دارم به اساتید گرانقدرم :

به ویژه جناب آقای دکتر خوش نظر استاد راهنمای محترم

و جناب آقای دکتر طاهری مشاور محترم این پژوهش

چکیده:

مبانی هستی‌شناسی سنت‌گرایان بر اساس چیدمان طولی مراتب هستی و شرح ظهور کثرت از وحدت، اصل مهم اندیشه‌ی ایشان، یعنی وجود یک نمادگرایی یا سمبولیسم کلی را تبیین و اثبات می‌نماید. سمبولیسم در کنار موضوع و نحوه‌ی اجرای معنوی، یکی از ارکان اصلی هنر مقدس را تشکیل می‌دهد. کلیه‌ی مراتب هستی، حقایق بی‌صورت را بواسطه‌ی رمزپردازی در قالب هنر قدسی، مناسک، اسطوره‌ها و... به نمود می‌رسانند. از منظر گنون هر آنچه که وجود دارد اگر در این سلسله مراتب کلی سهیم نباشد، عدم صرف است. کلیه‌ی هستی‌های عالم محسوس و حتی کلمات و صور هنری نیز می‌توانند یک تجلی از تجلیات امر مطلق باشند. در این پژوهش سعی بر آن است تا مهم‌ترین وجوه رمز و نماد سنتی در قلمروی عالم محسوس از منظر گنون بررسی گردد.

نگاه سنت به مقوله‌ی نماد، وجودشناسانه بوده و با آن مفهوم عرضی از نماد که امروزه در هنر دیده می‌شود، بسیار متفاوت و وسیع‌تر است و به نوعی آنرا در بر می‌گیرد. پذیرش سمبولیسم کلی و توجه به معنای مابعدالطبیعی نماد و رمز، راهی برای برداشتن حجاب ظاهر و رسیدن به باطن و مثال‌اعلای نماد و در نتیجه نزدیک‌تر شدن به حقیقت مطلق است.

واژگان کلیدی: نماد، سنت‌گرایی، هنر مقدس، گنون، شوآن

فهرست مطالب

فصل اول : کلیات پژوهش	۱
۱-۱- تعریف مسئله و بیان سؤالات پژوهش	۲
۲-۱- فرضیات پژوهش	۲
۳-۱- سابقه و ضرورت انجام پژوهش	۳
۴-۱- روش پژوهش	۴
۵-۱- اهداف پژوهش	۴
۶-۱- کاربردهای پژوهش	۴
۷-۱- استفاده کنندگان از نتایج پژوهش	۴
۸-۱- نوآوری در طرح	۵
فصل دوم : گنون و سنت خالده	۶
۱-۲- گنون	۷
۲-۲- سنت خالده	۸
۱-۲-۲- معنای سنت	۱۰
۲-۲-۲- سمبولیسم	۱۲
۳-۲-۲- عقل شهودی، وحی و علم قدسی	۱۵
۴-۲-۲- مابعدالطبیعه(متافیزیک)	۱۹
۵-۲-۲- وحدت باطنی ادیان	۲۳
۶-۲-۲- نقد تجدد گرایی	۲۸
فصل سوم : هنر مقدس از منظر شوان	۳۳
۱-۳- شوان	۳۴

۳۴	..... ۲-۳- انواع هنر
۳۵	..... ۱-۲-۳- هنر قدسی
۴۵	..... ۲-۲-۳- هنرناسوتی
۴۵	..... ۳-۲-۳- هنر سنتی
۴۷	..... ۴-۲-۳- هنر دینی
۴۸	..... ۳-۳- مرتبه‌ی وجودی صور در هنر قدسی
۴۹	..... ۴-۳- طبیعت پردازي در هنر قدسی
۵۳	..... ۵-۳- ضرورت یا رسالت هنر قدسی
۵۴	..... ۶-۳- هبوط هنر اروپا
۵۷	..... فصل چهارم : نماد در هنر مقدس از منظر گنون و شوان
۵۸	..... ۱-۴- معنای لغوی نماد(رمز)
۵۹	..... ۲-۴- قلمرو رمز
۵۹	..... ۳-۴- اهمیت رمز
۶۲	..... ۴-۴- رمز شناسی سنتی
۶۷	..... ۵-۴- شأن وجودی رمزها
۶۸	..... ۶-۴- مبدأ رموز حقیقی
۷۰	..... ۷-۴- معانی رموز
۷۳	..... ۸-۴- یگانگی معنوی صور و سنت‌ها
۷۵	..... ۹-۴- رمز و صور خیال
۷۶	..... ۱۰-۴- تحلیل معانی برخی رمزهای سنتی
۷۶	..... ۱-۱۰-۴- صلیب

۷۹	.....رقص شیوا ۲-۱۰-۴
۸۰	.....بین و یانگ ۳-۱۰-۴
۸۲	.....مسجد ۴-۱۰-۴
۸۳	.....گنبد ۵-۱۰-۴
۸۷	.....فصل پنجم: ارزیابی فرضیات و نتیجه گیری
۸۸	.....۱-۵- ارزیابی فرضیات
۹۱	.....فهرست منابع

فهرست شکل‌ها

صفحه	عنوان شکل
۳۷	شکل ۱-۳ - بودا (Amitabha)، پیکره ژاپنی، سده ۱۳م، موزه بریتیش لندن، (بورکهارت، ۱۳۸۹: ۱۶۷ الف).....
۴۰	شکل ۲-۳ - شمایل باکره مقدس، ولادیمیر، سده ۱۲ و ۱۱م، تمپرا روی چوب، (http://en.wikipedia.org).....
۴۱	شکل ۳-۳ - شمایل روسی، مجموعه Zeiner-Henriksen، اسلو، سده‌های میانه، (بورکهارت، ۱۳۸۹: ۶۱ الف).....
۴۴	شکل ۴-۳ - معراج پیامبر، خمسه تهماسبی، ۱۵۴۳-۱۵۳۹م، کتابخانه بریتانیا (http://en.wikipedia.org).....
۴۷	شکل ۵-۳ - مریم با سهره، رافائل، سده ۱۶م، نگارخانه اوفیتسی، فلورانس، (گاردنر، ۱۳۸۷: ۴۲۷).....
۷۶	شکل ۱-۴ - صلیب صندوق متبرکات هاینریش فون وارتن باخ، سده ۱۲م، (بورکهارت، ج ۱۳۸۹: ۱۲۲).....
۷۹	شکل ۲-۴ - تندیس شیوای ناتاراجا، (www.oldindianarts.in).....
۸۱	شکل ۳-۴ - بین و یانگ، (http://en.wikipedia.org).....
۸۴	شکل ۴-۴ - گنبد مسجد امیر تیمور، سده ۷هـ ق، سمرقند، (بلر و بلوم، ۱۳۸۲: ۶۷).....

فصل اول

کلیات پژوهش

۱-۱- تعریف مسئله و بیان سؤالات پژوهش

این کاوش نظری بر آن است که به بررسی آراء سنت گرایانی چون گنون و شوان در باب نمادگرایی در هنر بپردازد. از منظر حکمای سنت گرا هستی امری رازآلود است که لاجرم بایستی با بیانی نمادین و رمزگونه به بیان آید. امر مطلق اساساً بیان ناپذیر است و تجلی آن در عالم محسوسات از طریق صورت امکان پذیر می‌شود و به همین دلیل حضور ذات است که اساساً زبان حقایق در جهان صوری، زبان کنایی نمادین و رمزگونه است. در این راستا دو پرسش مطرح می‌گردد:

۱- نمادگرایی در هنر مقدس از منظر گنون و شوان به چه معناست؟

۲- دستاوردهای نگاه نمادین به هستی چیست؟

۱-۲- فرضیات پژوهش

(۱) از نظر حکمای سنت گرا، کل هستی رمزی از امر مطلق و حقیقتی نهفته است و چون آن حقیقت و صفات او نامتناهی است و عالم متناهی، پس ظهور آن نامتناهی در این متناهی تنها به شکل رمزگونه و نمادین میسر است. رمز در این نظام فکری بیان یک علامت و قرارداد نیست بلکه حقیقت رمز، پیوند حقیقی عوالم و مراتب مختلف وجود است که حقایق برتر و رای خود را نمودار می‌سازد. رمز بازتاب مشهود مثل و اعیان ثابت است که با اصطلاحات صرفاً عقلی قابل بیان نیست. در واقع نمادگرایی به معنای چند لایه دیدن هستی و پرده برداری از این حجاب‌هاست.

(۲) عالم را رمزی و نمادین دیدن مقدمه‌ای برای کشف حجاب و رسیدن به حقیقت محجوب در مظهر و رمز است. در نظام فکری سنتی گرایانه، توجه هنرمند به باطن اشیا معطوف شده و در واقع به گونه‌ای رمزگشایی و مکاشفه می‌پردازد. دستاورد چنین اندیشه‌ی رمزگرایانه‌ای، ایجاد هنر قدسی بر پایه‌ی نوعی سمبولیسم کلی خواهد بود. اثر هنری بر مبنای این تفکر، جلوه‌ی کم و بیش سطحی از روح یا تفکر هنرمند نبوده بلکه ظهور و جلوه‌ای تام و تمام از حقیقت مطلق است.

۳-۱- سابقه و ضرورت انجام پژوهش

سنت خالده از قرن بیستم آغاز و به احیای اصول و مبانی متافیزیک و تمدن‌های اصیل سنتی پرداخت. بر مبنای یک سمبولیم کلی، ایشان هنر اصیل را مظهری از تجلیات تنزل یافته‌ی حقیقت مطلق قلمداد می‌نمایند. رنه گنون؛ از بنیانگذاران این نحله فکری و آیین معنوی در مجموعه‌ای از آثار خویش به طرح مقولاتی در زمینه‌ی علم، هنر و آیین‌های رمزی و تمثیلی پرداخته است. که از جمله می‌توان به آثاری چون "سیطره کمیت و علائم آخرالزمان"، "معانی رمزی صلیب" و "معانی نمادین گنبد" اشاره کرد. وی نماد و رمز را امری سازگار با نیازهای طبیعی بشر می‌داند و بر تحلیل معانی رموز از منظر مابعدالطبیعی و ارتباط با مبدأ تأکید می‌نماید.

آناندا کوماراسوامی محقق و تحلیل‌گر هنر هند، در اثری به نام "هنر و نمادگرایی سنتی" به بررسی نمادهای هنر حکمی هند پرداخته است. از نظر وی هنرمند، براساس صورت‌های مثالی، تمثیلاتی هنری می‌آفریند و در نتیجه هنرش بازتابی از حقایق برتر الهی است.

فیلسوف و متفکر برجسته فریتیوف شوان در نوشتاری با "عنوان اصول و معیارهای هنر جهانی" ادامه‌گر این راه بوده و ضمن نقد هنر متجدد که فاقد هر گونه رمز و قداستی است، یکی از اصول سه‌گانه‌ی هنر قدسی را رمزگرایی ذکر نموده است.

تیتوس بورکه‌هارت در "هنرمقدس" و "مبانی هنراسلامی" معانی رمزی عناصر آثار هنری تمدن‌های معنوی بزرگ را از جمله هنر و معماری اسلامی، کلیسا و شمایل‌های مسیحی و معابد هندو و تمثال بودا را بیان نموده است.

مارتین لینگز، در کتاب "رمز و مثال اعلی"، رمز را نشانه‌ای می‌داند که به مثال اعلای خود اشاره دارد و به انسان جهت نزدیک شدن به مبدأ خویش و بازگشت به بهجت نخستین یاری می‌رساند.

نصر در آثار متعددی از جمله "هنر و معنویت اسلامی" و "معرفت و امر قدسی"، منشأ هنرهای سنتی و قدسی را الهی و عناصر رمزی این هنرها را تجلی امر وحدت در کثرت عنوان می‌کند.

غلامرضا اعوانی در کتاب "حکمت و هنر معنوی" و مقاله ای تحت عنوان "مبادی هستی‌شناسی و معرفت‌شناسی نگاه نمادین به جهان" به دسته‌بندی انواع نماد و اهمیت آن پرداخته است و اصولاً نمادگرایی را اساس خلقت دانسته و شکل‌گیری هنر مقدس را نیز بر پایه‌ی نمادگرایی ذاتی قرار می‌دهد.

مددپور در مقدمه کتاب "هنر و زیبایی نزد متفکران مسیحی و مسلمان" در مورد سمبولیسم و رمزگرایی در هنر مقدس بیان می‌دارد که معرفت هنر مقدس از معرفت صورت و طی سیر و سلوک شخص هنر شناس آغاز می‌شود.

نوشتار حاضر، به صورت مستقل و اختصاصاً به آراء گنون و شوان در زمینه‌ی نمادگرایی سنتی پرداخته است. نمادگرایی در این رساله، اساس آفرینش هنر اصیل و به معنای نوعی مکاشفه حقیقت تلقی شده است. سعی گردیده تنها به آن دسته از آثار شارحان جریان سنت خالده استناد شود که دقیقاً منطبق بر آراء این دو حکیم بوده‌اند. ضرورت مطالعه و تحقیق در حوزه‌ی رمز و نماد از نقطه نظر تبیین پیوند دوباره‌ی انسان با مبدأ الهی خویش است.

۱-۴- روش پژوهش

این پژوهش از نوع نظری بوده و به روش توصیفی-تحلیلی و بر مبنای مطالعات کتابخانه‌ای، فیش برداری، رجوع به سایت‌های معتبر علمی و هنری و کتابخانه‌های مجازی گردآوری و تنظیم گردیده است.

۱-۵- اهداف پژوهش

هدف بررسی شیوه مواجهه سنت گرایان از جمله گنون و شوان با موضوعات اصیلی چون نمادگرایی در هنر مقدس و تشریح دیدگاه رمزگرایانه ایشان نسبت به کل هستی و تعمیم آن به مقوله هنر است. به طور کلی هدف گسترش شناخت و آگاهی نسبت به رمزپردازی سنتی در هنر قدسی است.

۱-۶- کاربردهای پژوهش

کمک به فهم هنرمندان در شناخت هنر اصیل

۱-۷- استفاده کنندگان از نتایج پژوهش

این تحقیق می‌تواند مورد استفاده‌ی متخصصین، پژوهشگران و دانشجویان فلسفه و پژوهش هنر و فلسفه هنر قرار گیرد.

۸-۱- نوآوری در طرح

پژوهش در آرا سنت گرایانی چون گنون و شوان در زمینه نمادگرایی، در هنر قدسی که حاصل کار ایجاد پیوندی میان هنر و عرفان، خواهد بود.

فصل دوم:

گنون و سنت خالده

۱-۲- گنون

رنه گنون (Rene Guenon) نویسنده و اندیشمند مابعدالطبیعه دان فرانسوی؛ مرجع معتبری برای پی‌افکنی شالوده‌ی مابعدالطبیعی معتقدان به حکمت جاویدان در اوایل قرن بیستم بود. همان‌گونه که پیشتر گفته شد وی علاقه‌ای به نگارش بیوگرافی خود نداشت و پرستش چهره‌های سرشناس را نفرت‌انگیز می‌دانست. وی معتقد بود که تعلیمات سنتی با تکیه بر توانمندی‌های خود یا پایدار می‌مانند و یا از خاطره‌ها محو می‌شوند. گنون همچنان به سبب نوشته‌هایش در باب تباهی عقلی و معنوی دنیای متجدد، نمادها، مشرب باطنی، تشرف معنوی و حقایق کلی که در قالب صورت‌های گوناگون سنت‌های دینی جهان ظاهر می‌گردند نفوذ خود را حفظ کرده است.

گنون در پانزدهم نوامبر ۱۸۸۶ در بلوئا به دنیا آمد. در ۱۹۳۰ به مصر مهاجرت کرد و به عضویت فرقه مذهبی صوفی [عرفان شرقی] درآمد و نامش را به عبدالحمید یحیی تغییر داد. بیشتر آثار او در جریان رمزگرایی و نقد اجتماع مدرن نوشته شده است. او در حالی که به عنوان یک صوفی زندگی می‌کرد، در دسامبر ۱۹۵۱ درگذشت. آثارش در مورد جهان مدرن، حاوی نقدی تند بر اصول زندگی مدرن بوده و نشان می‌دهد که چقدر بشر مدرن از سنت جاودانه منحرف و دور شده است. آثار گنون در هر دو عرصه‌ی مذهب و رمزگرایی به پیروان دنیای مدرن توسط اشراق و ماوراءالطبیعه، از جمله آنچه از آن به عنوان عصر جدید یاد می‌شود، و به وسیله احیای مجدد رموز ناب، همان‌گونه که در وداها، اسلام، دین مسیحیت و مذاهب اصیل دیگر بوده است، پاسخ می‌دهد.

رنه گنون در چهار حوزه فکری مابعدالطبیعه (متافیزیک)، اصول سنتی، سمبولیسم و نقد دنیای متجدد صاحب رأی و نظر بوده است. وی توانسته تمایز متافیزیک و فلسفه امروز را بیان نماید و همچنین حد و مرز بین شهود عقلانی و کارکرد ذهن و یا به عبارت دیگر میان عقل کلی و عقل جزئی (فکر) که امری فردی و انسانی است، را مشخص کند. وی تمایز بین عالم فوق هستی و هستی و همچنین عالم فوق صوری (غیرصوری) را در متافیزیک خود بیان کرده است.

سنت، از نظر وی آن چیزی است که همه‌ی آنچه را که انسانی است به حقیقت الهی متصل می‌کند. وی به تفاوت میان تمدن‌های سنتی و غیرسنتی و وجود ذات فوق صوری در همه ادیان تأکید می‌ورزد.

گنون وجود سمبولیسم را یک ضرورت می‌داند زیرا بیان طبیعی و کلی متافیزیک، بیانی سمبولیک است همه‌ی چیزها در هر مرتبه‌ی وجودی که باشند، اصول ابدی و لایتغیر الهی را ترجمه کرده و نمادی از آن اصول

هستند. این مراتب مانند زنجیر به هم متصلند و نوعی تناظر ایجاد می‌کنند که بنیان واقعی سمبولیسم را می‌سازد. همه‌ی اشیاء این عالم با زبان صورت، نمونه‌ی مثالی خود را متجلی می‌کنند و محملی برای حضورش هستند.

گنون نخستین کسی است که به نقد دنیای متجدد در پرتو اصول سنتی می‌پردازد. و راه علاج آنرا بازگشت به سنت‌های جاویدان و برقراری دوباره‌ی سلسله مراتب ارزش سنتی ذکر می‌نماید. وی دوره‌ی تجدد را دوره‌ی روحانیت معکوس نامید. آثار گنون در مقایسه با شوان بیشتر مبتنی بر عقلانیت شهودی است و هدف خود را تبیین دین جاویدان می‌داند. حکمتی فوق‌صوری که در باطن ادیان جریان داشته و همه‌ی صور را با هم آشتی خواهد داد. نقش گنون در جریان سنت‌گرایی، وضع اصول بود و ادامه‌ی راه و نشان دادن کاربرد آن اصول را دیگر سنت‌گرایان از جمله شوان بر عهده گرفتند. برای فهم آثار گنون باید نسبت به مفاهیم کلیدی و اساسی اندیشه‌ی وی بینش کاملی پیدا کرد..

۲-۲- سنت خالده

با توجه به اینکه جریان فکری و فلسفی سنت‌گرایی (Traditionalism) نخستین بار توسط اندیشمند بزرگ رنه گنون (Rene Guenon) آغاز گردید و با آراء آناندا کوماراسوامی (Ananda Coomaraswamy) و فریتیوف شوان (Frithjof Schuon) ادامه و بسط یافت، لازم به نظر می‌رسد که به اجمال برخی آراء و دیدگاه‌های این جریان مورد بررسی قرار گیرد.

هدف سنت‌گرایان، شرح و بیان فلسفه‌ی جاویدان (Philosophia) است که در بطن ادیان و درون تمدن‌های سنتی مختلف جهان پنهان است. آنان می‌کوشند وحدت و یکپارچگی مابعدالطبیعه‌ای که در پشت تکثر و گوناگونی ظاهری صور سنتی وجود دارد، را آشکار و اثبات نمایند. کوماراسوامی فوری‌ترین و ضروری‌ترین وظیفه‌ی عملی فیلسوف را واریسی و بازنگری اصول دین‌پژوهی تطبیقی ذکر نموده است. غایت راستین این علم باید مبرهن ساختن اساس مابعدالطبیعی مشترک همه‌ی ادیان باشد.

«برخی از مولفه‌ها و عناصر فکری سنت‌گرایان عبارتند از: سنت در برابر مدرنیته، وحدت متعالی ادیان، ارتباط علوم و معنویت (علم مقدس)» (موسوی گیلانی، ۱۳۹۰: ۱۶۷).

مباحث سنت‌گرایان کل حوزه‌ی مابعدالطبیعه، کیهان‌شناسی، رمز و اسطوره‌شناسی، اخلاق، عرفان دین‌پژوهی و هنر را همراه با نقادی موشکافانه‌ی دنیای متجدد، در بر می‌گیرد.

اصطلاح "سنت‌گرا" خود نیاز به شرح و توضیحاتی دارد. گنون این اصطلاح را در معنای منفی در مورد افرادی بکار می‌برد که در حالی که از ماهیت حقیقی سنت آگاه نبودند اما نسبت به پیشروی تجددگرایی در غرب معترض بودند. آنان تنها نوعی اشتیاق به سنت داشتند بی آنکه حقیقت آن را بدانند. گنون هدف این افراد را مبهم دانسته و با روح سنتی راستین مقابل می‌نهد. بعضی نیز چنان معانی سخیفی را برای سنت اراده نموده‌اند که به گونه ای آن را بی‌معنا و مهمل جلوه می‌دهد. به بیان گنون، «کار به جایی رسیده که عین همین واژه "سنت" را در مورد عموم امور که اغلب فاقد معنی و مفهوم است، مثلاً در مورد عادات ساده بدون هیچ ارزش و وسعت که گاهی منشأ آنها خیلی جدید هم هست، به کار برده‌اند» (گنون، ۱۳۸۷: ۳۸).

کومارا سوامی، واژه سنت‌گرایی را برای توصیف جریان‌های هماهنگ با اصول سنتی بکار می‌برد. در دهه‌های بعدی که این جریان رشد کرده و به صورت یک مکتب سنتی شکل گرفت، به کارگیری واژه‌ی سنت‌گرایی اجتناب‌ناپذیر بود. از آن پس اعضای این مکتب، سنت‌گرا خوانده شدند. ایشان معتقدند در تمدن سنتی، هیچ اندیشه‌ای از آن فرد نیست و تمام حقیقت از آن خداست. بنابر این اعتقاد، در بکاربردن ایسم‌ها و مکتب‌سازی با احتیاط کامل عمل کرده و ارجاعات شخصی در آثارشان کمتر دیده می‌شود.

رنه گنون در آثار خود همواره از اصل و مبدأ سخن می‌گوید و فرآورده‌های ذهنی بشر را خطا و دور از حقیقت می‌داند. «اگر اندیشه‌ای صادق باشد به یک اندازه به همه‌ی کسانی که قادر به فهم آن‌اند تعلق دارد و اگر کاذب باشد اندیشیدن به آن به هیچ وجه مایه‌ی مباهات نیست. حقیقت مستقل از ما وجود دارد و ما تنها می‌توانیم آنرا بفهمیم. خارج از این معرفت، تنها خطا وجود دارد» (الدمدو، ۱۳۸۹: ۳۶).

کوماراسوامی معتقد است انسانها هیچ حق مالکیتی نسبت به اندیشه‌ها ندارند. اندیشه‌ها وجود دارند. فرد آنها را ایجاد نمی‌کند بلکه تنها آنها را در می‌یابد. دریافتن حقیقی اندیشه‌ها را به طلوع، غروب و فصل‌های تکرارشونده تشبیه می‌کند که علی‌رغم ظاهر یکسان و تکراری آنها، کاری نو و جدید خواهد بود. دریافت حقایق اندیشه‌ها نیز کاری نو و بدیع است. وی اذعان می‌دارد که هیچ علاقه‌ای به بر ساختن اصول و ارزش‌های تازه ندارد. تنها کار بست مبادی موجود مهم است. بر مبنای ارزش‌های اخلاقی و معنوی سنت، انسان هیچ کار نیکی را نمی‌تواند به تنهایی به انجام برساند مگر اینکه از سوی حقیقت سرمدی و نور الهی یاری و کمک گرفته باشد. امور بر اساس روحیه‌ی فردگرایی بشر پیش نخواهد رفت. این روحیه‌ی تواضع بر کل جریان سنت‌گرایی حکمفرماست. سرشت غیرشخصی حقیقت و انکار نسبت دادن افکار و اندیشه‌ها به شخص خود از اصولی است که در دنیای امروز جایگاهی ندارد.